

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre... 8 korona
Félévre... 4 "
Negyedévre... 2 "
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

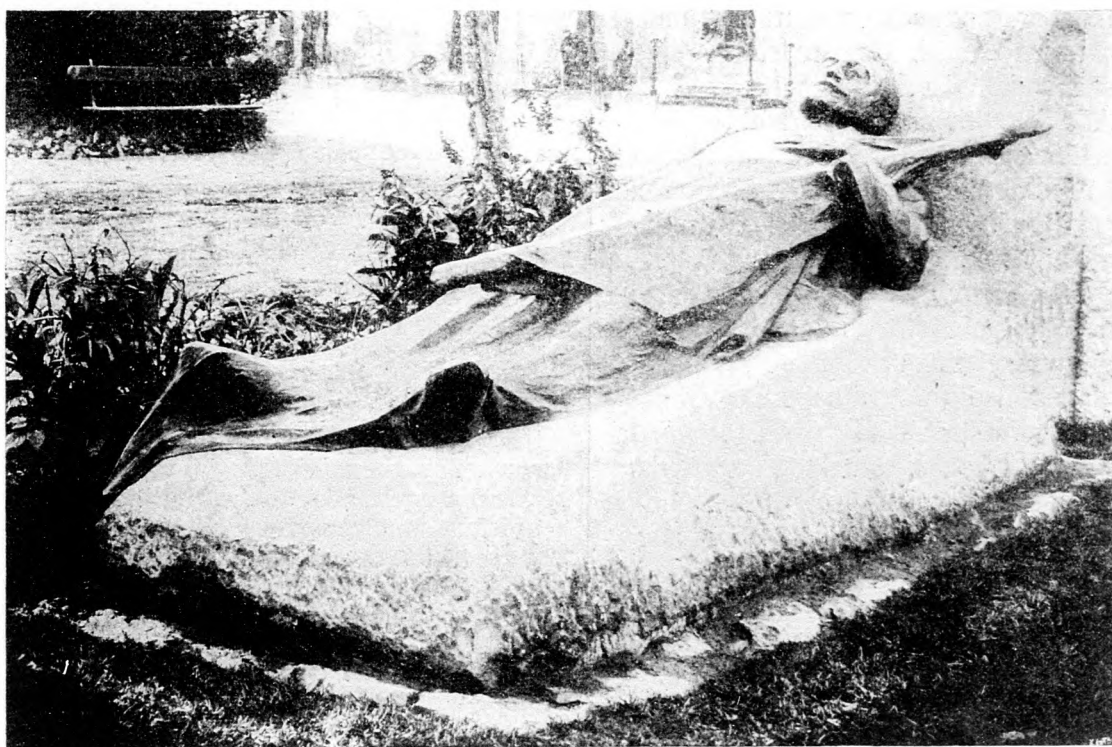
BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

Bartha Miklós síremléke.

A nemzeti küzdelem idején kiesett a toll a kezéből a legkitűnőbb magyar publicistának, Bartha Miklósnak. A magyar ujságolvasó közönség, melynek annyi gyö-

zeti zászlóval ábrázolja, nemrégiben állították a Kerepesi-úti temetőben. Bartha Miklós mintegy három évtizedig volt a magyar ujságírás szolgálatában s mint ujságíró, lap-

nyörűségeket írt életében Bartha Miklós, gyűjtést indított a magyar írás nagymesterének síremlékére.

A síremléket, mely az elhunyt Bartha Miklós fekvő helyzetben, egyik kezében tollal, a másik kezében a nem-

szekesztőt és vezércikkírókat mindig a magyar nemzet önállóságára és függetlenségére való szívós törekvés vezette minden működésére. Több cikluson keresztül volt országgyűlési képviselő.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 33 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv. szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Tisztán a kormány céltudatos vezetésétől és a magyar gazdatársadalom erélyétől függ, hogy a kedvezőbbnek látszó viszonyokat ki is használhassuk.

A magyar földművelés érdekei sokszor kezeltettek mostoha gyermek módjára. A helyzet ma megváltozott.

Hiszem, hogy a nehéz küzdelmeket átélte gazdatársadalomra jobb napok következnek, amely időt kinek-kinek fel használnia anyagi megerősödésének megalapozásához.

Legyenek meggyőződve, miniszterem — és mi, akik munkatársai vagyunk — meleg szívvel, kitartó akarattal küzdünk ezen irány szolgálatában és csak egy törekvésünk van: szolgálni a magyar föld, a magyar gazdaközönség jogos érdekeit!

Ezzel a tudattal s ezzel a határozott igérettel a jövőt illetőleg, a kiállítást ezennel megnyitottnak van szerencsém nyilvánítani. Az államtitkár beszédét nagy éljenzéssel fogadták.

A kiállítás létrehozása *Lipthay Béla* elnök és *Szalánczy Bertalan* alelnök, Szabolcsmegye tekintélyesebb földbirtokosainak az érdeme, akik időt, fáradságot és anyagiakat nem kímélve munkálkodtak. De igen nagy része van benne *Böjtös Imre* okl. gazdának, a gazdakör agilis titkárának is.

Délben a kiállítási vendéglőben 400 terítékű bankett volt. *Darányi Ignác* földművelési és *Kossuth Ferenc* kereskedelmi minisztert táviratilag üdvözölték.

Az ország dolga.

Amint előre jeleztük, a parlament házszabálya módosítására vonatkozó általános vita ezen a héten véget ért.

Szavazás a házszabályok szigorítására.

Justh Gyula képviselőházi elnök kedden rekesztette be a házszabályok módosítása fölött folyt általános vitát. A balpárt kisdéd csapata névszerinti szavazás kérésével kívánta néhány napra elhuzni a vitát, azonban a házelnök erélyes föllépése megakadályozta ezt s így történt meg, hogy a törvényhozó testület óriási többséggel megszavazta általánosságban *Nagy Emil* házszabálymódosító indítványát. Csütörtökön azután megkezdték a javaslat feletti részletes vitát, mely előreláthatólag a jövő hét elején véget fog érni.

A bankbizottság.

A héten a bankbizottság is folytatta tanácskozását. A bankkérdések nálunk nemcsak politikai, de mélyreható gazdasági érdekekkel is kapcsolatosak, mert Magyarországon az állami függetlenség gondolata belekapcsolódik a gazdasági önállóság érdekébe is.

Az önálló nemzeti bank föllállítása a politikusok szerint 1911-re várható.

A negyvennyolcas balpárt.

A kormányképes függetlenségi Kossuth-pártnak azok az országgyűlési képviselő tagjai, akik nincsenek megelégedve a nemzeti kormány által eddig elért eredményekkel, kiváltak az anyapártból s megalakították a negyvennyolcas balpártot. Körülbelül egy tucat honatyából áll az új párt s így biztosra lehet venni azt, hogy valami nagy bonyodalmakat nem fognak föl-idézni a magyar nemzeti politika irányításánál, melynek a gyeplője ma a legjobb kezekben van.

A balpárt a múlt vasárnap lerándult Debrecenbe s Kecskemét ősz követe, a kilencvenéves Szappanos István is elment velük. Betértek Debrecenbe... Beszéltek a városháza udvarán sokat, szidták azt a hatalmas pártot, melynek emelője táplálta a magukat óriásoknak képzelő ifju honatyákat... A törzsgyökeres, színmagyar debreceni nép meghallgatta őket, aztán békességgel hazament, elpihent, hogy másnap kora reggel kimehesen szántani, vetni, boronálni, mert a magyar földművelőnek a szalmacséplő politikánál sokkalta többet ér az a munka, amelynek gyümölcse táplálja, erősíti, izmosítja.

A mezőgazdasági helyzet.

Az OMGE. gabonaárjegyző irodájának tudósítói, az általános mezőgazdasági helyzetet illetőleg a következőket jelentik:

Arad. Az idő igen hűvös, reggeli fagyok ősziakat sanyargatják, vetést hátrálják.

Baja. Változó, leginkább hűvös idő, éjjeli fagy kellemtlenül zavarja a vetési munkálatokat. Ősziak meg-elevenedtek, többnyire gyengék.

Debrecen. Nappal derült, éjjel fagy. Folyamatban a tavaszi munkák mezőn, szőlőben egyaránt.

MAGYAR ♥ ♥

Gazdasági és kerti ♥ ♥

MEZŐGAZDÁK • MAGYAROK

SZÖVETKEZETE

legjobb beszerzési forrása

Győr. Kedvező az idő, gyakori csapadékkal. Tavaszvetés egészben megkezdődött. Ősziak kielégítően fejlődnek.

Kaposvár. Idő: esős, szeles, hideg, gyakori a csapadék. Vetőfolyamat megakadt.

Léva. Hűvös, borús idő ősziakra dermesztőleg hat. Tavaszvetés munkát fennakad.

Miskolc. Hűvös napok járnak. Nyolc nap óta szünetel az eső. Föld nyirkos. Ősziak elég jók.

Nagybecskerek. Borús, fagyos, havas az idő. Földművelők sietnek a tavaszvetés munkával. Ősziak jól mutatnak, szépen teleltek.

Nagykanizsa. Napok óta ismét hideg van. Vetés azonban folyik.

Nagyszentmiklós. Elég alkalmas az idő tavaszvetésére. Ősziak szépen fejlődnek. Gyenge éjjeli fagyok vannak.

Nyíregyháza. Váltakozik a hideg és meleg idő, 18-án erős szárító délkeleti szél fú.

Nyitra. Serényen folynak a tavaszvetések. Ősziak kielégítőek.

Pancsova. Ősziak gyönyörűek.

Pápa. Tavaszvetés munkát folynak. Ősziakban kár nincs. Gabonaárak hanyatlanak.

Sopron. Folytonosan havaz és eső esik.

Szatmár. Derült napok, hajnali 1—2 fokos fagyok járnak. Magasabb, tehát száraz fekvésű földeken lehet vetni. Takarmány kevés.

Szombathely. Dacára a télies időnek, ősziak szépek. Tavaszvetés szaggatottan, bár a porhanyó, omlós földben jó ágyat kap a mag. Ha reggeli fagyok mielőbb elmaradnak, szépen kelnek majd a vetések. Takarmány és szalma erősen fogy. Szőlők, gyümölcsfák metszése megkezdődött. Gabonaárak egyre csökkennek.

Szentes. Ősziak szépen fejlődnek. Tavaszvetés folyamatban.

Temesmegye. Buziási járás: Ősziak 8—10 százalék kifagyottnak látszik. Csákovai járás: váltakozó idő. Ősziak gyengék, de egyre fejlődnek. Dettai járás: Reggelenként dér, váltakozó az idő, ősziak javulnak. Helyenkint túlnedvesség ártott. Zivataros esők a földet megtömték. Alkalomadtán jó lesz ősziakat boronálni. Központi járás: Váltakozó idő, ősziak kielégítőek. Itt-ott rovarkárról panaszkodnak. Kubini járás: Ősziak jól állanak. Tavaszvetés folyamatban. Lippai járás: Ősziakban itt-ott drótféreg észlelhető, különben szépek. Tavaszvetés folyik. A rékási, udvardi, verseci, vingai járásokban ősziak kielégítőek. Tavaszvetés munkát folyik.

Zalaegerszeg. Eső, reggelenként 2—3 fok hideg jár. Vetés meg nem kezdhető. Vegetáció is pihen még.

Mi hír a külföldön?

Amerika hajórajája Japánban.

Az Unió hadihajói, mint ismeretes, körútra indult. Az előzmények szerint a tüntetés eredetileg Japán ellen irányult, noha Japán legkevésbé sem ijedezett az Unió hajórajától. Hogy ennek Japán külsőleg is kifejezést adjon, meghívta az Unió hajóraját, hogy látogassa meg Japánt. Ezt a meghívást visszautasítani nem lehetett és mint Washingtonból híre érkezik, Root államtitkár az amerikai kormány nevében elfogadta Japánország meghívását. Az amerikai hadihajók tehát valószínűleg meg fogják látogatni Jokohámát. A tengerészeti hivatal által megállapított program megváltoztatása következtében a hajóraj utazása egy hónappal tovább fog tartani. Az amerikai kormány elhatározása nagy föltűnést keltett az idegen diplomaták között, akik siettek az eseményt kormányuknak tudomására hozni. Tengerész körökben kevesebb lelkesedés mutatkozik és valami meghatározatlan félelem nyilvánul meg, hogy a japán vizeken valami fanatikus esemény történhetnék, hasonló a „Maine” hajóhoz a havannai kikötőben, amj aztán a spanyol-amerikai háborút vonta maga után.

Az olasz kormány győzelme.

Az olasz kamara mostani ciklusa alatt a Giolitti-kabinet egész sor politikai győzelmet aratott. Nagy sikere volt a kormánynak a népiskolai közköztartás kérdéséről lefolyt és bevégzett vitában. Kiváló jelentősége van annak az eredménynek, amelyet Tittoni külügyminiszter a Balkán-kérdésről tett nyilatkozataival elért, s fontosnak tartják azt a sikert is, amelyet Bertolini közmunkaügyi miniszter a vasútépítések kérdésében való nyilatkozatával biztosított a kormánynak. A Giolitti-kormánynak a kamarában igen szilárd az állása, ami biztosíték az ország belső helyzetének további kedvező fejlődésére.

**LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE, BUDAPEST

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Vármegyénként szövetkezeti központot!

Politikus nemzet vagyunk és sajnos, hogy manapság nemcsak legjobbjaink, hanem mindenki a magas politikának él. Abból kívánkozik táplálkozni és boldog, ha abban részt vehet. E közben a föld lábaink alatt mozog, a nagymérvű kivándorlás okozta veszteség mellett a nemzetközi szocializmus-tévtanai helyenként mélyebb gyökeret vernek.

Ezt megakadályozandó, a szövetkezeti eszmét, annak jótékony hatását kell minél szélesebb és népünk legalsóbb rétegeire is kiterjeszteni. A munka e téren foly, habár lassan és csendesesen, de annál biztosabban és maradandóbb alapozással. De, hogy a jók legjobbjait, a szövetkezeti eszme vezetőit, előharcosait megtartsuk, szükségesnek látnám, hogy ott, hol a szövetkezetek megyénként szép számmal vannak, megyei szűkebbkörű központok létesítsenek.

Nem új közvetítő intézményt óhajtok én, csak a megyei székhelyen működő szövetkezeteinket kívánám bővíteni, azokat a vezetésre, a megyében működő szövetkezetek irányítására mintegy presszionálni. Aminek kivitele, tekintve ezen szövetkezetek igazgatósága és felügyelő-bizottsága magas intelligenciáját, a legkönnyebben megvalósítható, csak akarat és felbuzdulás kell hozzá.

A bővítés sem ütközik akadályba, annál kevésbé nem, mert egyfelől a „Hangya“, másfelől a megyében működő szövetkezetek munkáját könnyítjük meg vele.

Lássuk most már, hogyan. Minden szövetkezetre nézve fontos, hogy dohány és korlátolt italmérési engedélye legyen. A dohányt kizárólag a nagy tőzsdéből szerezheti be, mely mindig a megyei székhelyen van.

A szövetkezetnek, ha már az engedélye megvan, kötelességén kívül érdeke is, hogy állandóan dohányja legyen, mert tetemes szép haszna van abból (kb. 10%). Vegyük most már az én esetemet. Szövetkezetünk a megyei székhelytől 33 kilométernyire van, dohányt onnan kell, hogy beszeresse. Egy szekér bére 6—8 korona. A dohány súlya kb. 80 kgr. Ezen árú beszerzéséért, csekély súlya dacára fizettem a fenti szekérbért. Alapjában kicsiny összeg ez, de egy év alatt a sok kicsi sokra megy.

Míg az én tervem megvalósulása esetén, a megyei székhelyen működő szövetkezet, az összes vidéki szövetkezetek szükségleteit kielégítendő, állandóan petróleumot, lisztet és vasat tartana; úgy először is a most megnevezett árukból egy 400—600 kgr.-ot ingyen fuvarral kaphatnék és a boltban beállott hiány azonnal fedezve lenne, másrészt a mostani gyakori hiány, avagy túlsokaság ezen árukból megszűnnék.

Hátra volna a kivitel anyagi oldala. A kivitel nehéz, de csak látszólag az. Egy raktárhelyiség kell a már fungens (megyei székh.) szövetkezetnél, ahová a vagonnal érkező fenti árúk elraktározandók lennének. Ez költség, a kiszolgálással együtt, de ez megtérülne az árúkra vetett csekély költség reaadásából. Avagy fedezetül szolgálhatna a bevásárló szövetkezetektől bekívánt 25—50 korona részvényjegy.

Gondolkozzunk ezen iderajzolt és szebb jövőnket elősegítő tervemen, mely bizonyára a szövetkezeti boldogulás útjait van hivatva egyengetni és a vezetők részéről máig hangoztatott és sok kellemetlenséget okozó bosszúságot csökkenteni.

Ha ez meglesz, akarva sem tudna egyik szövetkezet is mostoha gyermeke lenni a központnak, mert a legszükségesebb és pillanatnyi zavart előidéző cikkekben beállott hiányát a megye székhelyén működő szövetkezetektől tudja beszerezni. Nem kell ellenségeinkhez, a városban lakó szatócsokhoz folyamodnunk.

Avagy volna szövetkezet, amelyik soha ki nem fogyott semmiféle áruból pl. élesztő stb.?

És ha megyénként, a székhelyen működő szövetkezeteket úgy megnagyobbítjuk, a védékiek kisegítésére előkészítjük, három célt szolgálunk:

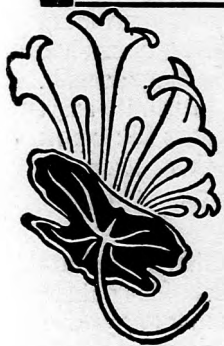
1. A „Hangya“-hoz hűek maradunk, mert csak az általa szerzett és szállított árúkat fogyasztjuk.
2. Vidéki szövetkezeteink semmiféle néven nevezendő árukból 24 órán felül ki nem fogynak és
3. A megyei székhelyen működő szövetkezet forgalmát növeljük, az árúkra vetett csekély %-os hasznot részére biztosítjuk s nem idegen, talán éppen ellenségünk részére — a városi szatócsnak.

A központban működő szövetkezetek vezetői részéről hívott értekezleteken, vagy gyűléseken, tapasztalatainkból merített tanulságokat előadnók, jövőnk biztosítására helyi érdekeinknek megfelelőleg közös megállapodásra jutnánk. Az érdeklődés a vidék részéről is megvolna, mert közvetlen közelünkben lévén, annak eredményes munkálkodását maga a nép is szemléli, s így nem fog idegenkedni attól. Az érdeklődés csak előnyünkre fog szolgálni, táborunkat növeli és erősíti, ami mindnyájunk közös érdeke kell, hogy legyen! *Hetsei Kálmán.*

Szövetkezeti üzletvezetők kiképzése.

Szerencsésnek mondható az a szövetkezet, amelynek megbízható, lelkiismeretes, józan és önzetlen elárúsítója van. Ellenben valóságos csapás minden szövetkezetre nézve, ha olyan boltosra akad, aki nem a szövetkezet, hanem saját érdekeit tartja szem előtt s a szövetkezetet ott károsítja, ahol tudja. Azt hisszük, hogy alig akad szövetkezeteink közül egy is, amelyik ne ismerné az elárúsító-kérdésből származó bajokat.

Igaz ugyan, hogy az elárúsítók leginkább csak olyan szövetkezeteknél követhetnek el visszaéléseket, ahol az

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete

BUDAPEST (Központi vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda:

Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy kőpinczéi: BUDAFOKON.

Értékesít husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és MINDENMÉ ELEMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. •• Egetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek. •• Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

igazgatóság a szövetkezet vezetését elhanyagolja. Ahol minden ügy elintézését, az árúk megrendelését, a hitelnyújtást minden ellenőrzés nélkül a boltosra bízta, annak dacára, hogy törvény szerint nemcsak az elárúsító, hanem az igazgatóság összes tagjai felelősek az esetleges károkért.

Igen nagy baj az, hogy sok szövetkezet túlságos hatáskört ad a boltosnak s felruházta olyan jogokkal, melyek csak az anyagilag is felelős igazgatósági tagokat illetik meg. Az elárúsító az igazgatóság alárendelt közege, akinek teendői: az árúk gondozása, a bolt tisztántartása, a vásárlók udvarias és lelkiismeretes kiszolgálása, a fogyóban levő portékáknak idejében való összeírása, ezen jegyzéknek a megrendelés eszközlése végett az igazgatóság elé terjesztése, végül a boltoskönyv pontos vezetése. Ha az igazgatóság más egyéb joggal is felruházta, akkor szabályellenesen cselekszik. Nem szabad megengedni azt, hogy az elárúsító idegen cégek utazóival tárgyalhasson, árút megrendeltesen, árút a saját felelősségére hitelezzen. Ez kizárólag az igazgatóság jogai közé tartozik s ha e teendők végzésével az elárúsítót bízzák meg, rendszerint a szövetkezet látja a legnagyobb kárát.

A „Hangya” központ legújabb alkalmat kíván nyújtani arra, hogy az üzletvezető-kérdés mielőbb kedvezően megoldassék, főleg el akarja érni azt, hogy ha egy-egy szövetkezet megbízható boltkezelőt kér a központtól, ennek az óhajának lehetőleg eleget is tudjon tenni. Ez okból arra kéri a kötelékébe tartozó szövetkezetek vezetőit, ajánljanak neki saját községükből oly józanéletű, tisztességes családból származó, jóérkölsű, szorgalmas, gyors felfogású, írni, olvasni és számolni tudó, lehetőleg nő, nagykorú földműveseket, akik legalább 1000—1500 korona óvadékkal rendelkeznek s akikben a kereskedői pályára hajlandóság van. A „Hangya” központ az illetőket, saját költségükön, a kötelékében álló legjobb szövetkezeteknél a szükséghez képest 1—2 hónap alatt minden tudnivalóban kiképezeti s esetről-esetre, mint elárúsítókat, az egyes szövetkezeteknél elhelyezi.

A tanulási idő költségei korántsem lesznek nagyok, főleg ha meggondoljuk azt, hogy az illetőnek rövid egy két hónap elteltével reménye van arra, hogy állandó, biztos fizetéssel járó boltkezelői álláshoz jut, amelyben magának szorgalmával, megbízhatóságával, ügyességével rövid időn belül biztos jövőt teremthet. Kérjük a szövetkezetek igazgatóságát: a saját hatáskörükben karolják fel ezt az eszmét; mi bízunk benne, hogy rövid idő múlva elegendő számú oly földműves fog jelentkezni, aki hajlandó magát kiképeztetni s akik meg is fognak felelni azoknak a követelményeknek, amelyeket a szövetkezetek a boltkezelőkkel szemben támaszhatnak. Indítsanak a szövetkezetek széleskörű mozgalmat s így maguk is segítségünkre lesznek abban, hogy ez a rég vajudó kérdés mielőbb kedvező megoldáshoz jusson.

Kisiparosok, szövetkezetek! A kisipar támogatása érdekében a főváros köztisztasági bizottsága érdekes dolgon döntött. Arról volt ugyanis szó, hogy a köztisztasági alkalmazottak ruhájának szállítását kire bízzák? Az árlejtésre nyolc ajánlat érkezett és a bizottság nem a legolcsóbb, sem az azt követő ajánlatot fogadta el, hanem a Kisiparosok Szövetkezetének a legolcsóbb ajánlattal szemben 7000 koronával drágább ajánlatát. A bizottság helyes álláspontra helyezkedett. Csak örvendenünk is lehet azon, ha a szövetkezeti tevékenység iránt a főváros vezető köreiből is méltányló elbánást tapasztalunk.

• MI UJSÁG? •

A parlament királyszobrai. Az Országos Képzőművészeti Tanács szakosztályai együttes ülést tartottak Seenger Béla kőfaragó-telepén, ahol megbírálták azt, hogy a parlament épületébe tervezett király-szobrok mellékalakjai helyesen vannak-e kifaragva. A tanács egyhangulag megállapította, hogy a Firenzében kifaragott mellékalakok kifogástalanok.

Szociális tanfolyam. A modern szociális ismeretek terjesztése végett a Magyar Gazdaszövetség a folyó évben is rendez tanfolyamot. A tanfolyam március hó 30-án kezdődik és április hó 3-ig tart. Az előadásokat az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgyűlési termében tartják meg a következő sorrendben. Március 30-án d. u. 5 órakor *Darányi Ignác* földművelésügyi miniszter, mint a Gazdaszövetség elnökének megnyitó beszéde; 5—6-ig. *Károlyi Mihály* gróf: A szociálizmus és a szövetkezetek; 6—7-ig. *Szabó Aladár*: Képek a nagyvárosok életéből. Március 31-én d. u. 5—6. *Cserhádi Sándor*: Az Alföld gazdasági viszonyai; 6—7-ig *Ruffy Pál*: Gyermekevédelem. Ápr. 1-én: 5—6. *Bernát István*: Francia állapotok. 6—7-ig *Kolosváry Lajosné*: Életársi hivatás és a szövetkezeti munka. Április 2-án 5—6-ig: *Rosenberg Augustza*: Az anya védelemről, 6—7-ig. *Bernolák Nándor* dr: Társadalmunk kötelességei a büntető politika terén. Április 3-án 5—6-ig: *Mandelló Gyula*: Társadalmi telepek, 6—7-ig *Horváth Jerő*: Mit álmodtam a falunkról.

Szomorú hazatérés. A Moravia osztrák Lloyd-hajóval, amely 23-án érkezett meg Fiuméba braziliai útjáról, egy szerencsétlen magyar család tért haza Amerikából. A távol idegenben nagy nyomorral küzdött Szalai Józsefet és családját a rio de janeiroi osztrák-magyar konzul juttatta a hajóra, hogy hazatérhessen. Szalait, beteg feleségét és hét gyermekét, akiken az éhség és a szenvedések látható nyomokat hagytak, a rév hivatal a rendőrségnek adta át, ahol némi ruhát és ételmet kaptak. A szerencsétlen visszavándoroltakat Fiuméből illetőségük helyére szállították.

Nagy tűz Debrecenben. Debrecenben, a város kellős közepén a hét elején nagy tűz volt. A Kossuth Lajos-utca 1. szám alatt levő kaszinóépületben délelőtt tizenegy órakor kigyuladt Ganoifszky Lajos festékárúüzletének pinceraktára, amelyben több benzinnel és petróleummal telt hordó is volt. A tűzoltóság eleinte tehetetlen volt a lángtengerrel szemben, de azután akként segített, hogy befalazta a pincét s ezzel elzárta onnan a levegőt. Félegy órakor a benzin és petroleum fölrobbant s a robbanás ledöntötte a falakat s összetörte az összes ablakokat. Eközben két tűzoltó megsebesült. Az explozió után a pincét megtöltötték vízzel, de azért a tűz nem aludt el s még este hét órakor is fölcsapott a láng. Végre este nyolc órakor elfojtották a tüzet. A tüzet a kereskedő két alkalmazottja okozta, aki égő gyertyával járt a pincében.

Erdőátvétel Horvátországban. A Ghyczy családnak ősrégi birtoka a horvátországi 31000 holdas cabari uradalom. Ebből 20000 hold erdőt, melynek nagyrésze évszázados fenyő- és bükkfából áll, most a család egyik

tagja, dr. Ghyczy Kálmán budapesti ügyvéd magához váltotta. Az erdővásárral a környék elhagyatott népe járt legjobban, mert az új tulajdonos nagyszabású tervekkel foglalkozik a faállomány gazdaságos kihasználására. E célból hatalmas faiparvállalat építéséhez kezdett, úgyszintén tervbe vette egy iparvasút kiépítését, amely hivatva lesz úgy ezen erdőterület, mint a szomszédos erdőterületek forgalmát Fiume felé lebonyolítani. A nagyszabású vállalkozás pénzügyleteiben a Laibacher Creditbank is részt vesz. Az iparvasút végállomását Fiuméba tervezik és ha az megvalósul, ez lesz hivatva a horvátországi belsőbb, minden közlekedési eszközt nélkülöző vidéket a magyar Tengerparttal közvetlen összeköttetésbe hozni.

A király arcképe Amerikában. Az Amerikai Magyar Bank vezetősége newyorki díszterme számára egyik budapesti előkelő művésznél megrendelte Ferenc József király életnagyságú arcképét, melyet a bank helyiségében ünnepség keretében fognak leleplezni.

Nagy tűz Lőcsén. Lőcséről jelentik, hogy az ottani szeszfinomító szénraktárában tűz ütött ki, amely huszonkét vagon kőszent, két vagon dongadeszkát hamvasztott el. Azonkívül a tűz elpusztította a raktárépületeket s megsemmisített még kétszázötven üres hordót és egy üres szesztartályt. A kár ötvenezer korona, de veszélyeztetve volt maga a szeszgyár is, továbbá a vasúti állomás több épülete.

A kadét kardja. Felháborító jelenetek voltak a múlt szombat délben szemtanúi a budai Lánchídő táján a járókelők. Az utcán egy kisebb katonai csapatot vezetett Schuller János, az 52. gyalogezred tiszthelyettese. A csapattal szembe hajtott Solymár Géza bérkocsis. Amikor a csapatok mellé ért, szokás szerint hangosan elkiáltotta magát:

— Hopp!

A kocsis közvetlenül a csapat mellett haladt el. Baj nem történt, de a tiszthelyettes éktelen dühbe jött. A csapat éléről odalépett a kocsihoz és kardot rántva, ezzel a kiáltással végig vágott rajta:

— Du Hundsungar!

A kocsis visszaütötte, a közönség közül pedig, akik látták a jelenetet és hallották a szitkozódást, nekimentek a kadétnak, aki igen szorongatott helyzetbe jutott, többen meg is akarták verni. A katonai csapat néma szemlélője volt a botránynak, amelynek végre is a közeli rendőr vetett véget. Kiszabadította kellemetlen helyzetéből a tiszthelyettest, ki azután tovább vezette csapatát.

Szövetkezetek a humanizmus szolgálatában. Az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékében tartozó szövetkezetek már régtől fogva üzleti fölöslegük egy részét a József kir. herceg szanatorium-egyesület javára adják. Legutóbb a január hó 1-től február hó 28-ig terjedő időben a szövetkezetek ismét 1042 koronát adakoztak e célra, melyet a többi befolyt összeggel együtt szövetkezeti alapítvány címén kezelnek.

A különc tűzhalála. Grácban — mint onnan jelentik — tűzhalált szenvedett egy különc aggastyán: báró Staudacher Ferdinánd Richárd. Kis kétszobás lakásban élt, mely tele volt régi lim-lommal, fegyverekkel, könyvekkel, vegyszerekkel. Báró Staudacher álmatlanságban szenvedett s ezért, hogy az időt eltöltse, könyvet vitt magával az ágyba s ott olvasott. Egyszerű fagygyertya volt az éjjeli szekrényen s a tűz veszélyességét csak növelte a kezdetleges gyertyatartó, melyet maga a báró készített. Olvasás közben a báró elaludt, a gyertyatartó

felborult és lángba borított mindent, ami csak a közelében volt. A tűz gyorsan elharapódzott az egész szobában. Csakhamar az ablaküvegek repedezni kezdtek s ekkor a csörrenésszerű zajra a házbeliek figyelmessé lettek. Kirohantak a folyosóra s be akarták törni az ajtót, hogy a tüzet elfojtsák. Ez azonban lehetetlen volt, mert a különc minden este asztalokkal és szekrényekkel eltorlaszolta az ajtót. Végre hosszas fáradozás után behatolhattak a lakásba. A báró eszméletlenül feküdt ágyában s a testét csupa égési seb borította. Bevitték a városi kórházba, ahol néhány óra múlva kiszüvedett.

A clevelandi magyar áldozatok. A Cleveland külvárosában, Collinwoodban történt tűzkatasztrófa százhetvennégy áldozata közt, sajnos, magyar szülők gyermekei is vannak. A leégett iskola romjai közt a következő magyar gyermekeket találták meg holtan: a hat éves Apóri Irénnét, a tizenegy éves Gerbics Emmát, a nyolcéves Szodoma Gyulát, a tízéves Szodoma Erzsébetet, a tizenhárom éves Neibecker Rózát, a tízéves Neibecker Pált és a tízéves Liebnitzer Nándort. A mentésben egy derék magyar ember, Krapnyák János is elpusztult.

A drágaság és a mezőgazdaság. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület egyesült szakosztályai március hó 27-én ülést tartottak, amelyen Jeszenszky Pál ügyvezető-titkár előterjesztései alapján a drágaság kérdésével foglalkoztak. Az értekezlet különös tekintettel volt a pénzügyminiszteriumban tartott ankét azon javaslatára, melyek a drágaság enyhítését a mezőgazdasági termelés megkárosítása árán kívánják elérni.

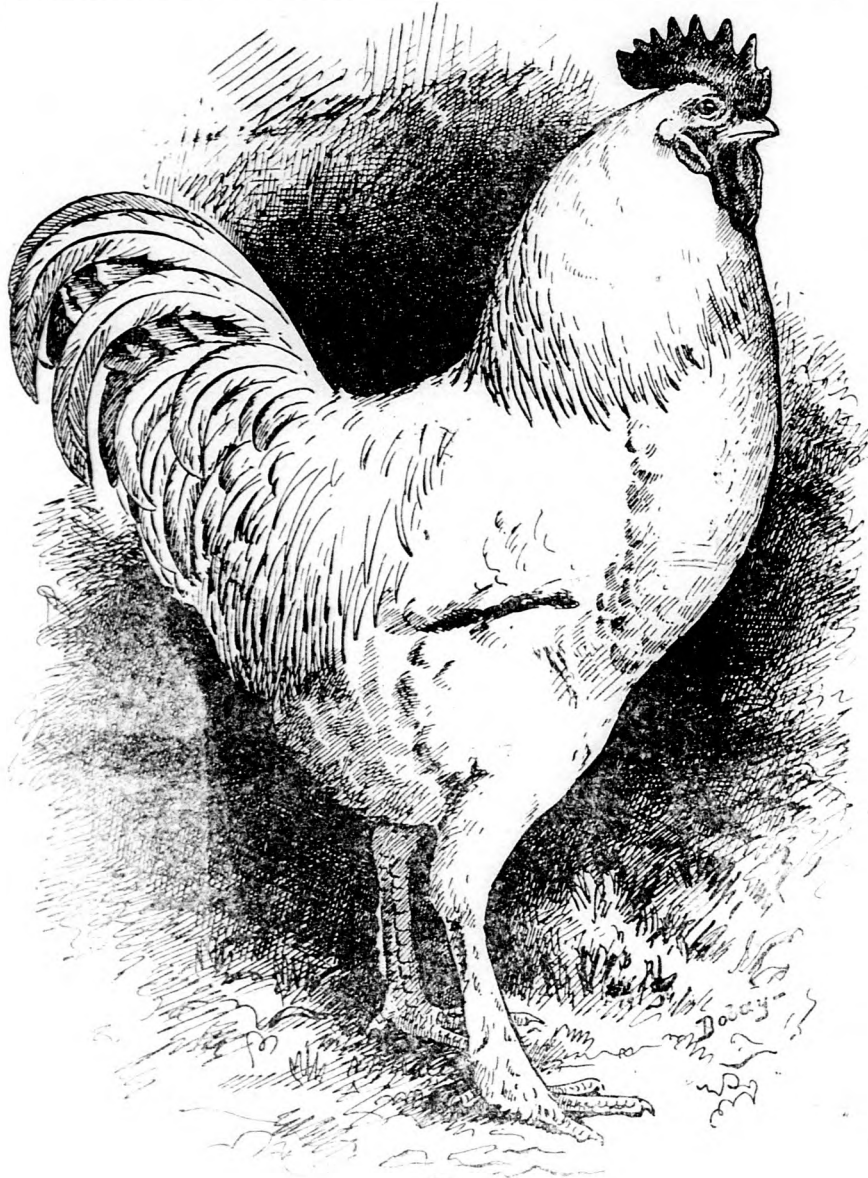
Rablók a zágráb-bródi vonalon. Zágrábról jelentik, hogy az onnan Bród felé tartó vonaton rablók garázdálkodtak. Két csendőr, aki egy harmadik osztályú szakaszban ült, meghallotta, hogy a szomszédos szakaszból valaki segítségért kiabál. A csendőrök átmentek a másik szakaszba s ott meglepetve látták, hogy egy utas kétségbeesetten viaskodik három rablóval. Az egyik rabló boxerrel ütötte kiabáló áldozatát, míg a másik kettő fosztogatta. Amikor a csendőrök puskával kezükben beléptek, a rablók felszakították a kocsiját és menekülni akartak. Az egyik kiugrott, a másik pedig egy merész mozdulattal egyszeriben a kocsijára dobta magát. A harmadik rabló is kiugrott, de éppen abban a percben, amikor a vonat a Száva hídján haladt keresztül. Ez a rabló a híd korlátján keresztül beleesett a folyóba. A csendőrök meghúzták a vészféket, mire a vonat megállt. A rablók közül csak azt sikerült elfogni, amelyik a kocsijára mászott. Érdekes, hogy mind a három rabló uriasan öltözött ember volt. Valószínű, hogy egy nemzetközi banda tagjai.

A titokteljes koporsó. Rejtélyes dolog foglalkoztatja mostanában a Meuse-megyei Pagny la Blanche Cote községet. 22 évvel ezelőtt a faluba hozták eltemetni Reuter, Afrikában elhunyt katonatisztet. Most halt meg az anyja s a sírásók kissé félretolták a tiszt koporsóját, hogy helyet csináljanak az anyjának. A korhadt koporsó szétesett s láthatók voltak ugyan egyes csontrészek, de a koporsót gipsz töltötte ki nagyrészt. Érthető megütközést keltett ez a lelet. Visszaemlékeztek egyesek, hogy 1886-ban, mikor a koporsót hozták, volt is szó arról, hogy ez a dupla koporsó kissé túlságosan is kicsiny a nagy termetéről híres Reuternek. Hová lett a tiszt holtteste, nem lehetett kikutatni. Csak sejtik, hogy orvosi célokra fordították egyes testrészeit.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A fehér langsán tyúkfajta.

A németek kedvenc állatja a langsán, különösen pedig a fehér langsán. Ezelőtt 8—9 évvel nálunk is kezdték felkarolni, remek szép állatok, jó és bő tojók.

Fehér langsán kakas.

Hazánkban csak néhány tenyésztő tartja és szaporítja, pedig kívánatos lenne, hogy a tollatlan lábszárú fehér langsánokat itthon is tenyészszük s azokat — ha csak elvéve is — a fehér magyar tyúkok javítására használjuk fel.

A langsán fajta északi Kinából származik s ott fehér, fekete és sárga színben, tollas lábszárral lesz tenyésztve s azt tartják ott róla, hogy ez a kokin őse, vagyis a kokin tyúkot a langsánból tenyésztették ki.

A langsánok, tekintet nélkül tolluk színezetére, a magyar tyúkokkal való párosításban remek szép és gyor-

san nagy testre fejlődő, igen hízékony ivadékokat adnak. A fehér langsán kakast képünkön bemutatjuk s egyúttal a fajtajelleg legfontosabb ismertető jeleit itt közöljük.

A kakas taraja egyszerű, középnagy, erős és szabályosan fűrészelt. Színe, épp úgy mint a fej tollatlan egyéb részei, élénkpiros. Csőre rövid és erős, színe kékes vagy palaszínű. Főj és nyak hátraálló, azaz rátartós. Háta széles és rövid. Melle telt és mély, de mégsem annyira, mint a kokinnál. Szárnyvállai magasan tűzöttek, míg szárnyai erősek, de a testhez arányítva rövidek. Combjai rövidek, de lábszárjai kissé hosszabbak annál, amit mi megengedhetőnek tartunk. Lábszárjai és lábujjai kékes palaszínűek és kifelé kissé tollasak.

A tojó hasonló a kakashoz, a kakasjelleg tulajdonságainak a leszámításával. Baromfikedvelőknek ajánljuk e kiváló fajtát felkarolásra. K—k.

A fehér kokin tyúkokról.

A kokinok hazánkban ezelőtt 20—25 évvel nagy szerepet játszottak, különösen a birtokos és főuri házak baromfiudvaraiban lehetett ezen Ázsiából hozánk származott ugynevezett „jövő tyúkjá“-t látni.

A kokin tyúkok az általános nagy érdeklődést maguk iránt azáltal ébresztették fel, hogy óriás nagy testük, szép, délceg alakjuk és feltűnően tömött tollazatuk azt engedte következtetni, hogy e fajta amilyen szép, épp oly sok benső jó tulajdonságokat is rejt magába. Pedig a dolog nem úgy állt. A nagytestű kokinok ivadécai rendkívül nehezen és csak nagy ápolás és gondos kezelés mellett voltak felnevelhetők, a tenyésztőknek főleg a lassú tollasodás okozott gondot. A kifejlődött tojások pedig igen apró, bár sárgahéjú s átlag igen kevés tojással fizették meg a szorgos gondozást. Ami pedig a hústermelést illeti, aránylag az is kevés volt, mert a túlerős csontozaton nem rakódott le annyi tömegű hús, amennyi le szokott rakódni az apró testű, de vékony csontú tyúkokon. Ami pedig a húsnak ízét illeti, az korántsem volt összehasonlítható az apró fajta húsnak

ízével, mert szálkás, vízenyős volt a kokinok húsa. Végre pedig még egy nagy hibájuk az volt, hogy a kakasok kései fejlődése miatt azokból kappanokat készíteni nem lehetett.

Csudálatos tehát, hogy ennyi rossz tulajdonságának megismerése után is e fajta terjedése nem állt meg, sőt ellenkezőleg nyugatról kelet felé rohamosan terjedt.

Bizonyos, hogy az elmondott rossz tulajdonságok a kokinokban feltalálhatók voltak, de az is bizonyos, hogy voltak egyes tenyésztők, kik részint véletlen, részint helyes érzékű tenyésztési fogások által oly kokintörzseket tenyésztettek ki, amelyeknek legtöbb ivadéka az előbbiekkal ellenkező tulajdonságokkal bírt.

A kokinoknak főleg a hazai kistestű tyúkjainkkal való keresztezés szempontjából van jelentősége és tényleg sok helyen keresztezéseket állítottak elő vele.

Nagyon jó hatással volt magyar tyúkjainkra a kokin vérnek abbéli tulajdonsága, hogy az ivadékok sokkal szelidebbek lettek, kotlási hajlamuk jobban kifejlődött és tojásaik sárgahéjuak lettek. A kokinokat ma már hazánkban telivérben alig egy-két tenyésztő tartja. Képzünkön egy szép példányát mutatjuk be a fehér kokin tyúkfajtának.

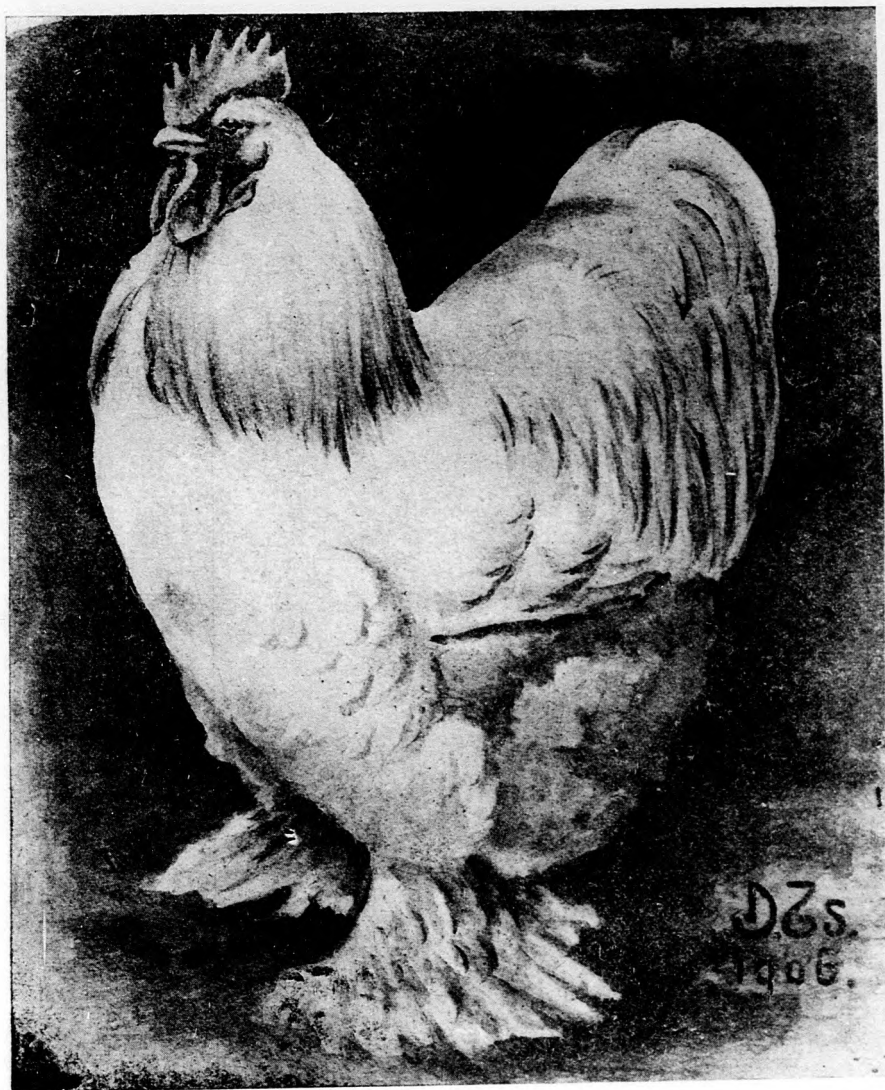
Bándi Sándor.

A burgonya élősdi. A burgonyatermelés fokozatos terjedése, különösen pedig a külföldről behozott burgonyavetőmag, hazánkban a burgonyabetegségek számos veszedelmes fajtát terjesztette el. Megdöbbenő az a valóság, hogy északnyugati Magyarországon, a dunántúli vármegyékben, sőt még a Nyírségben is ötven, sőt sok helyen 80 százalékkal csökkent az évi burgonyatermés. A legveszedelmesebb burgonyabetegséget a *Phytophora infestans* és az *Alternaria solani* nevű gombák okozzák. Kártékony hatásukra nézve olyanok ezek, mint a szőlő peronoszpórája. A leveleken elszaporodnak, a szárak megragyásodnak, a gumóktól a levegő elvonatik és a növény nagy elváltozásokat szenved. A burgonyabetegségek mind veszedelmesebb terjedése arra bírta a földművelésügyi minisztert, hogy egyrészt a burgonyavetőmag hazai forrásból való kicserélésével a veszedelmes importot megszüntesse, másrészt a magyaróvári növénykísérleti állomást megbízta, hogy a permetezés és a csávázás újabb módjaival való kísérletek eredményeit szabatosan állapítsa meg s különösen Delarcoix dr., a világhírű phytopatologus éveken át kísérletileg megállapított, legjobbnak bizonyult védőszerét, a bordói port próbálja ki s erről a miniszternek tegyen jelentést, hogy az érdekelt gazdaközségnek tudomására hozathassa. Éppen a burgonyatermelés érdekében történt a miniszternek az az intézkedése is, hogy Stubnya székhelylyel szaktanárt küldött ki, aki az érdekelt gazdáknak minden, a burgonyatermelés dolgában felmerülő kérdésre vonatkozólag ingyen szaktanácsot szolgál.

Egy magyar találmányú eke bemutatása. Jurenák Miklós földbirtokos egy új rendszerű ekét talált fel, amelyet — mint Újszászról jelentik — most mutattak be nagyszámú gyakorlati gazdákból és mérnökökből álló meghívott társaságnak gróf Dessewffy Emil birtokán. A bemutató minden tekintetben a magyar eke előnyére szolgált. A jelenvolt szakférfiak egyhangúlag megállapították azt, hogy a Jurenák-féle eke sokkal jobb, mint az eddig legkiválóbbnak tartott Sack-rendszerű ekék. A bemutató elsősorban könnyű humusztalajon, utóbb gyeptrés, majd lucernaföld felszántása közben történt. Mind a három talajon a szántás sokkal tökéletesebb volt, mint a Sack-ekéé. Különös előnye az ekének az,

hogy egyszerű kézmozdulattal bármely kívánt munkamélységre és szélességre lehet szabályozni és beállítás után rögzíteni lehet. A talajmegmunkálás is tökéletesebb, miután az eddig szokásos egy csoroszlya helyett a Jurenák-féle ekén kettő van. Lényegesen nagy előnye az ekének az, hogy jóval kevesebb igavonóerő szükséges az üzemben tartásához, mint bármely más ekéhez. A bemutató után gróf Dessewffy Emil látta vendégül a megjelent előkelő társaságot.

Tiltakozás a szerb kereskedelmi szerződés ellen. A Békésmegyei Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya — mint Csabáról jelentik — ülést tar-

Fehér kokin kakas.

tott, amelyen elhatározta, hogy a törvényhozáshoz feliratot intéz, amelyben tiltakozását fejezi ki az új szerb kereskedelmi szerződés ama rendelkezése ellen, mely a vágott marha behozatalát megengedi. Ezenkívül a vármegye összes képviselőit felkéri, hogy a szerződés eme része ellen foglaljanak állást.

MULATTATÓ

Egy kékszalagos új ruháról.

*Mikor az én kis gyermekeim
A jó Istenről beszélgetnek,
Tudom, öröme telik ebben
Magának is a jó Istennek.
Álmétkodó, kerekre nyílt szemekkel
Beszélnek róla száz csodát,
Hogy ő teremti a virágot,
Az eget, az egész világot . . .
Es a cseresznyefát!*

*Hogy övé minden, ami látszik,
Ahol mi lakunk, ez a ház is.
Az esti csillagok az égen,
Nappal a fénylő napvilág is! . . .
A kis leányunk napról-napra hallván,
Hogy minden a jó Istené,
Hogy övé minden a világon:
Elámul ennyi gazdagságon,
S egy sóhajtt küld felé!*

*De azután parányi lelkén
Valami kétség-féle támad:
„De hát kié? Kinek csinálták
A kékszalagos új ruhámat?“ . . .
S a jó Istennek mindent odaad,
Eget-földet nagy könnyedén,
De a szalagos új ruhával
Csak odajutt minden vitával:
„Nem, nem, — az az enyém!“*

Szabolcska Mihály.

Egy vadász irataiból.

Irta: **Krudy Gyula.**

Abban az időben, mikor csupán abban láttam gyönyörűségemet, ha egyedül voltam a titkos erdőn, a mély völgyben vagy a tölgyesben a hegyoldalon — sokszor mélységes szomorúsággal gondoltam ifjúságomra, amely elmúlik anélkül, hogy tudtam volna, hogy volt és elmúlt ifjúságom. Falun laktam és vigyáztam a tavaszt, az őszt, csikorgó télben a vén kályhát fahasá-bokkal tápláltam és gyönyörű regényeket olvastam és képzeltem el a hosszú magános estéken. Máli néni, akit édesapámtól örököltem némi csekély ingókkal egyetemben, főzött rám, gondozott, ápolt. De mégis mit ért ez? Mit ért a méla vadászat a vadregényes tájon, a szilaj agarászás a rónaságon és a duhaj mulatozás a környékbeli cimborákkal? Falusi körorvos voltam, igaz, nem nagyon messzire Pesttől, de nekem mégis úgy tetszett, mintha ezer mértföldre volnék a civilizációtól, a tiszta, szépruhájú nőktől és az élet

összes kellemességeitől. Nagy baj az, ha a falusi orvos haragszik azért, mert éjjel felköltik és rázós szekéren, zötyögős úton mértföldre fuvarozzák egy haldoklóhoz, akin már segíteni úgy sem lehet. Harminc éves voltam és ma, ha kérdeznék tőlem, nem tudnám megmondani, hogy kerültem főorvosi állásba a Duna mellékére?

A pesti unokaöcsém minden hónapban meglátogatótt. János diák volt, különös szabású ruhája volt, cylinder kalapja és szemüvege. A mellett gyönyörűen tudott énekelni és környékbeli cimborák, akiket János tiszteletére mindig összegyűjtöttem, elragadtatással emlegették János tréfáit, dalait és mondásait, amikor elutazott. János többnyire azért jött hozzám, mert adósságai voltak. Magamnak se volt valami sok pénzem, de mert igen csendesesen éldegéltem, mindig akadt néhány tízforintos bankó az asztalfiókban. János hajmeresztő eseteket beszélt el, amelyek akkor következnének be, ha a tízforintos bankókat nem vihetné magával. S így mindig elvitte a bankókat — azon csodálkoztam volna, ha el nem vitte volna.

Egyszer husvét táján jelentette János, hogy megérkezik. A kocsim elébe küldtem az állomásra, magam pedig bejártam falusi betegeimet. Ezen a napon kivételesen a grófi kastélyban is dolgom akadt. A régi kastély a falu végén emelkedett, udvarát, kertjét benőtte a fű, az emeleti ablakokat évszámra nem nyitotta ki senki. A fiatal gróf emberkerülő volt. Utazgatott össze-vissza; egyszer Pesten volt, máskor Kairóban, egyszer meg hirtelen otthon termett. Mikor jött haza, mikor ment el — senki sem tudta, csupán a kulcsár. Az pedig igen öreg ember volt. Még öregebb a felesége. Jöhetett-mehetett a fiatal gróf, nem sokat törődtek vele. Ebédjét megfőzték, ágát megvetették, — aztán ha reggelre üresen találták a gróf szobáját, tudták, hogy az első hajnali vonattal elutazott valamerre.

Midőn a kastély felé lépegettem, azt gondoltam, hogy bizonyosan a vén kulcsárt látogatta meg régi reumája. Mily nagy volt csodálkozásom, mikor a kulcsárt a kastély kapuja előtt találtam ácsorogni és türelmetlenül várta érkezésemet. Tán csak nem a jó öreg kulcsárné betegedett meg a kora tavaszi levegőtől?

A kulcsár tisztelettudóan köszönt, aztán a hosszú urasági szolgálatban eltanult hideg közömbösséggel mondá: — A méltóságos úr és a méltóságos asszony megérkeztek az éjjel. Grófné ő méltósága hivatja orvos urat. — A grófné? — kérdeztem meglepődve. (A grófról azt is rebesgették, hogy nőgyűlölő.)

A kulcsár meghajolt s bevezetett a kastélyba.

Bevallom, hogy elfásult és unott falusi szívem megdobbant. Végre, egy vérbeli uriasszonyt is gyógyíthatók a paraszt nők után!

A fiatal grófnő ugyanaz a bőrkabát volt, amelyikben két esztendő előtt véletlenül láttam a nyírfasorban az állomás felé sietni. Se nem öregedett, se nem fiatolodott. Hideg, közömbös arca, aranykeretű szemüvege a régi. A bajsza rövidre nyírva, a haja kerekre.

— Jó napot orvos úr — szól és kezét nyújtotta — a feleségem beteg.

Az emberi arc.

A méltóságos asszony a szomszéd szobában feküdt a kanapén és sárgaborítékú regényt olvasott. (Valóban másképpen nem is képzeltem el a főrangú hölgyeket.) A haja ziláltan omlott vállára és fekete szeme bágyadtan fordult felém, majd felült és fáradtan mosolygott. Kistermetű asszony volt, azok közül, akiket később a legbájosabbnak és legokosabbnak ismertem. Mozdékony, hegyes orrocskája volt, kis álla és rózsaszínű füle.

A gróf ezenközben részletezni kezdte a betegséget. Ideges nyugtalanság, álmatlanság és étvágy-hiány . . .

A grófné vállat vont és lenézőleg mormogta:

— Hagyja el, gróf . . . elég, ha az orvos úr morfiumpilleket rendel. A rendes receptem elkallódott valahol, különben nem is fárasztottam volna orvos urat.

Mit csináljon ilyenkor egy orvos?

Mosolyogtam. Bután mosolyogtam és a kezét kértem a grófnőnek. No, az ütete rendesen vert. A nyelvét nem mertem megnézni. Hisz semmi baja sem volt a grófnőnek. Felírtam a szokásos morfiumpilleket. Aztán ajánlani kezdtem magam.

Jánosnak. Nevettem vele együtt. Vidámsága átragadt rám is és egyszerre oly könnyelműnek éreztem magam, mint egy diák.

— Sőt egy gyönyörű grófnéről is gondoskodtam a tiszteletedre — kiáltottam pajkosan és elmondtam Jánosnak a délutáni látogatás történetét.

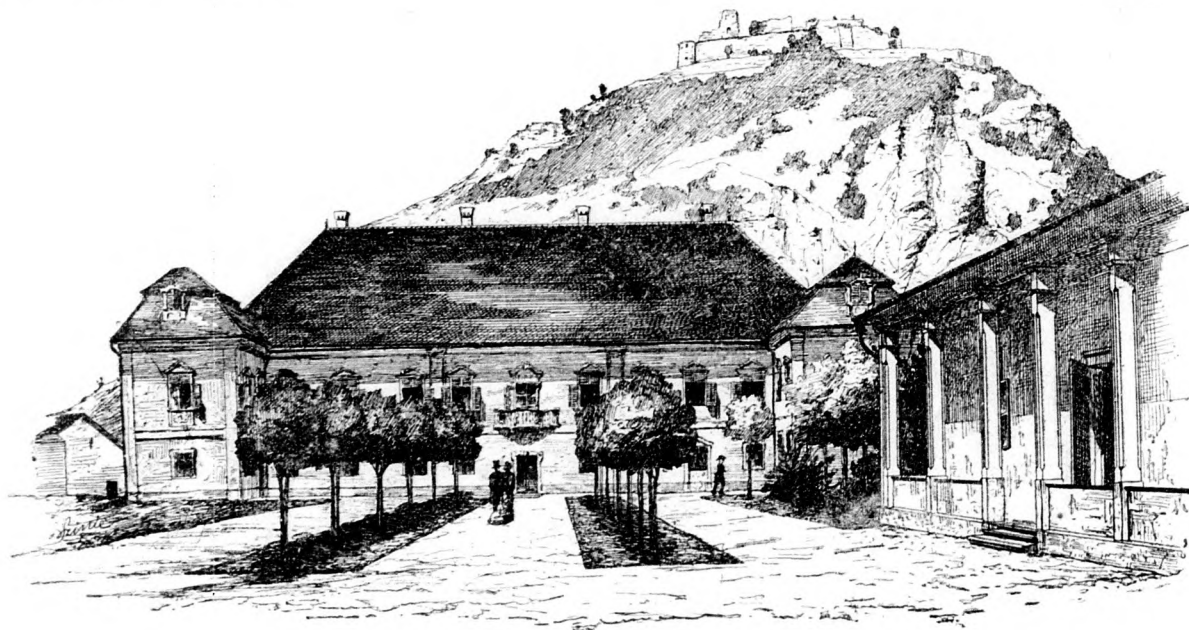
János rögtön letette a kártyát. Mindent meg akart tudni a grófnőről és töméntelen kérdésekkel halmozott el. Milyen a ruhája? Milyen a cipője? Hogy mondja ki az r betűt? Estefelé az erdei vágásba mentünk, ahol találkozunk kellett a grófi párral.

Nemsokára jöttek; a grófné elől, puskával a kezében, mögötte a gróf ezüstfejű botjára támaszkodva. Bemutattam Jánost. (János sokkal izgatottabb volt, mint bármikor a hajmeresztő történetek előadásakor.)

— Itt húznak a snepfek? — kérdezte a gróf, közömbösen nézve maga elé.

— Igen, méltóságos úr. Tegnapelőtt itt lőttem hármat.

Fütttyenttem kutyáimnak és előre indultunk. A grófné a férje karjába kapaszkodott. János hátul kullo-

Egy régi udvarház.

— Még egyet orvos úr — szólt a gróf. — A feleségem szenvedélyes vadász. Úgy hallottam, hogy az orvos úr is szokott vadászni. Feleségem azt mondja, hogy most húznak a snepfek. Hát eljöttünk ide szalonkavadászatra. Nem tartana velünk orvos úr? Estefelé megyünk az erdőbe.

Azt gondoltam magamban, hogy ez csak aféle konvencionális meghívás. Szolgájuk nincs, vadászuk nincs; jöjjön a falusi orvos és mutassa az utat a homályos erdei vágásban.

Épen azért hivatkoztam arra, hogy vendégem érkezik a pesti vonattal. Az unokaöcsém.

A grófné élénken felkiáltott:

— Hívja meg nevünkben vendégeit, orvos úr. Ha egy kis vadászvér van önben, nem mulasztja el a szalonka-húzást.

Köszöntem és mentem.

János már a házamban volt és az ebédlőasztalnál kártyázott a pappal. Szokása szerint összecsókol, megázott, megölelt, falusi medvének nevezett és meghatottan közölte, hogy Máli nénitől már értesült a készülődéséről.

Tudtam, hogy egy-pár perc múlva hallani fogom a hajmeresztő esetet is, de soha se tudtam ellenállni

gott. Mikor egyszer hátrafordultam, láttam, János majd elnyeli tekintetével a grófnét. Pedig csak egy kistermetű asszony volt, barna haja volt, barna szeme és tollas kalapja.

A tavaszi este gyorsan ereszkedett lefelé. A ritka fák között világos pávák bolyongtak. Az erdő csendes volt. Sehol semmi hang. De mi tudtuk, hogy a domboldal bokrai közül nemsokára sípolva emelkedik föl a hosszú-csőrű . . .

A grófné egyszerre hátrafordult és Jánoshoz beszélt:

— Kérem vigyázzon, hogy el ne mulasszam a szalonkákat . . . Szórakozott vagyok és bizony még nem venném észre a madarakat. A gróf nem ért a vadászathoz, még a fegyver dörgését sem állhatja. Azért kérem, vigyázzon ön.

Jánosról eddig nem igen tudtam, hogy szenvedélyes vadász. De most egyszerre ragyogni kezdett a szeme:

— Vigyázni fogok, méltóságos asszony — hogy gazdag zsákmánnyal fejezze be kirándulását.

A gróf nemsokára elmaradt. Egy csonka fatörzset talált, amely igen kényelmes ülőhelynek kínálkozott. Kijelentette, hogy nem megy tovább. Ha visszatérünk az alkonyatban, itt megtalálhatjuk őt. János a grófné mellé szegődött és tekintetével átkutatta a fák ágait, a

bokrokat és a levegő-eket, vajjon nem láthatná-e meg valahol a hosszúcsőrűt.

A szalonka váratott magára ezen az estén. Gyenge köd borította be már a bokrokat, a fákat, a távoli hegyhát mögött a hold rézvörös sarlója felemelkedett a fák mögött és az óhajtvá várt snepf még mindig nem húzott.

Előre mentem, mert boszankodtam Jánoson.

János ugyanis megfélemedezett a köteles tiszteletéről és hosszasan beszélt a grófnéhoz, anélkül, hogy az kérdezte volna. Hátra-hátra néztem: a grófné mozdulatlanul állott helyén és előre nézett. János pedig beszélt, beszélt . . . Ugyan mit beszélhetett János a grófnénak? Ez a János mindig az ostobaságig könnyelmű ember volt egész életében. Emlékeztem azokra a történetekre, amiket elmondott asszonyokról, akik megcsalták miatta férjüket és leányokról, akik öngyilkosok akartak lenni érte. Csak tán nem gondolja János, hogy a grófné is azok közül az asszonyok közül való? . . . Izgatottságomban nagyon előre siettem, úgy, hogy mikor hátra-

kacagva haladt a gróf karján és csupán a kastély kapujánál szólt Jánoshoz:

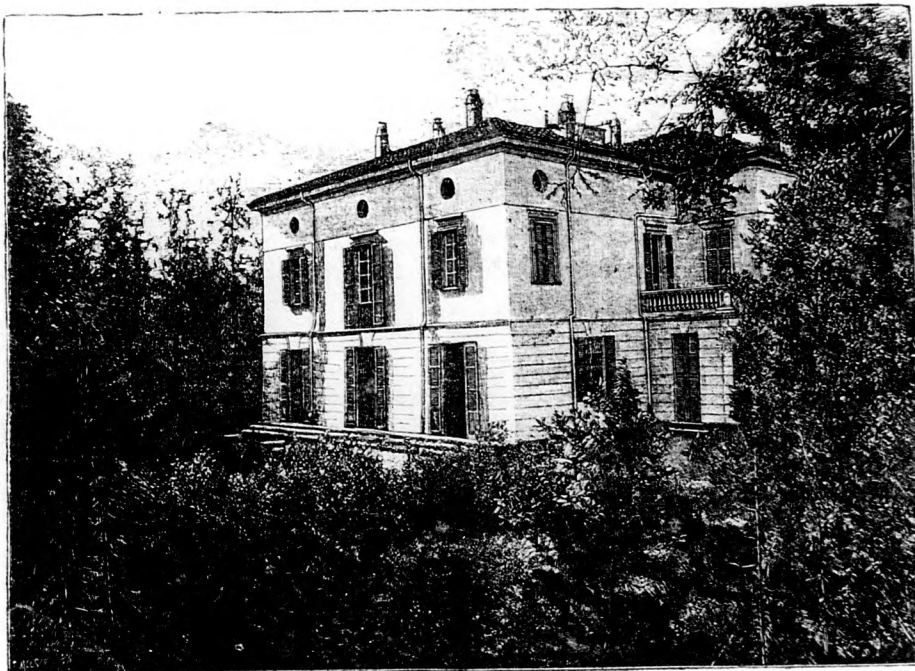
— Jövöre ismét eljövünk! Remélem, akkor több szerencséje lesz a vadászatban!

Jánost nagyon megzavarta a grófné. Vacsoránál nem tudott enni, a pap mókáin nem mulatott és éjjel sóhajtozott a benyilóban.

Reggel közölte velem azon meggyőződését, hogy a grófné okvetlen szobalány volt hajdanában. Szerelmet vallott neki, közölte vele mindazt, amit a meghódított nőknek elmondott és a grófné csupán a szalonkáját szedte vele össze. Végül megnyugodott János és előadta élete leghajmeresztőbb esetét. A bankók miatt.

APRÓSÁGOK.

A kínai császár házassági szerződése. Egy délnémetországi falu vendéglőjében négy méter hosszú

Nyári lak.

fordultam, a grófné és János alakját elfödtek előlem a bokrok és a fák. Megálltam és hallgatóztam. Semmi nesz sem hallatszott. Vajjon mit csinál János és a grófné a bokrok mögött? . . .

Ebben a pillanatban halk sípoló nesz hallatszott a vágás felett. Ah, húzott a hosszúcsőrű. — Egymásután jöttek és ropogott a puskám. A bokrok mögül szintén puskaropogás hallatszott. A grófné puskázott ott. (Jánosnak én adtam puskát, annak a hangját megismertem volna.)

Leszállt az est és vele eltűnt a vadászláz, a sötétségben kutyám halkán vakkantott, miközben összeszedte a zsákmányt.

Visszafelé indultam.

A grófné nevetve kiabált felém:

— Ugyan jöjjön már. Az ön vizslája bizonyosan ügyesebb lesz, mint János úr. Nem tudja megtalálni a szalonkáimat.

János e közben a fák között járt és szenvedélyesen kutatta a szalonkákat. A grófné nevetve boszankodott hiábavaló fáradozásán; végül kutyám segített a bajon.

S így János csupán a grófné puskáját vihette hazafelé. Szótlan és méléző volt útközben. A grófné hangosan

kínai selymet találtak, amely tele van írva kínai betűkkel. A kínai írás Csváng Szu mostani kínai császárnak házassági szerződését tartalmazza az 1889. esztendőből. A berlini kínai követség megkérte a német külügyi hivatalt, hogy az érdekes okirat megszerzésénél járjon közbe. A selymet valószínűleg 1900-ban, a boxer-főkelés idejében lopták el a pekingi császári kastélyból.

A franciák füstölnek. A francia dohánymonopólium 377 millió frankot jövedelmezett tavaly. „Csak” hat millióval emelkedett a fogyasztás terén s elkelt 2 és fél millió szivar, ugyanannyi cigaretté s 28 millió kiló dohány. Franciaországban sokkal többet tubákolnak, mint itt. Öt és fél millió kiló volt ebből a szükséglet s kerek egy millió kelt el a vágódohányból. Cigaretteből 1892-ben csak egy millió frank került ki, tíz évre rá 17 millió, de most 72 milliót tesz ki.

A szent család. Mór Adolf, Szendrovits Jakab és Marschal Ernő a Práter-utcában egy pinchelyiséget béreltek, ott „Szent család” cég alatt könyv- és képkia-
dó

TYUKSZENTAPASZ. Biztos hatás.
1 doboz utasítással —.50 fill. 20 doboz utasítással 6.— kor.
Szétküldi utánvétellel:
KOVÁCS BENJAMIN Orosháza, Rákóczi-utca 238. sz.

1908. Hatodik évfolyam. 1908.

Egy állatkedvelő sem nélkülözheti a legolcsóbb és legjobb baromfi- és házinyul'tenyésztési **heti képes** szaklapot, a

„BAROMFITENYÉSZTÉS“-t,

mely a gazdasági és sportbaromfi-, éneklő- és diszmadár-, galamb- és házinyul'tenyésztési és értékesítési kérdéseket a legteljesebben felkarolja és tárgyalja.

Főszerkesztő

HREBLAY EMIL
Állattenyésztési felügyelő.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kisgazdák, iparosok és magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják a „Baromfitenyésztés“-t, a magyar baromfitenyésztési ügy igaz barátját. — Előfizetési ára: **Egy évre 10 K, félévre 5 K.** A „Baromfitenyésztés“ hetenként szép képeket közöl. Levélszekerényében minden kérdésre megbízhatóan és pontosan válaszol. A „Baromfitenyésztés“ olcsóságával (egész évre 10 K, félévre 5 K) a szerényebb és legkényesebb igényeket is kielégíti. — Előfizetési pénzek e cím alatt: **„Baromfitenyésztés“ szerkesztőségének, Budapest-Rákosiúti, V. utca 3. sz. küldendők.** Ezen h í képes szaklapot a szerkesztőség mindenkinek, aki levelezőlapon hozzá fordul, 3 héten át ingyen és bérmentve küldi mutatoul, mert a szerkesztő azt akarja, hogy e h ézagpótló lapot minden tenyésztő megismerje. A ki a „Baromfitenyésztés“-re egy évre 10 koronával egyszerre már most előfizet, az ezen évben teljesen ingyen kapja a lapot.

Alfa-Separator
Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

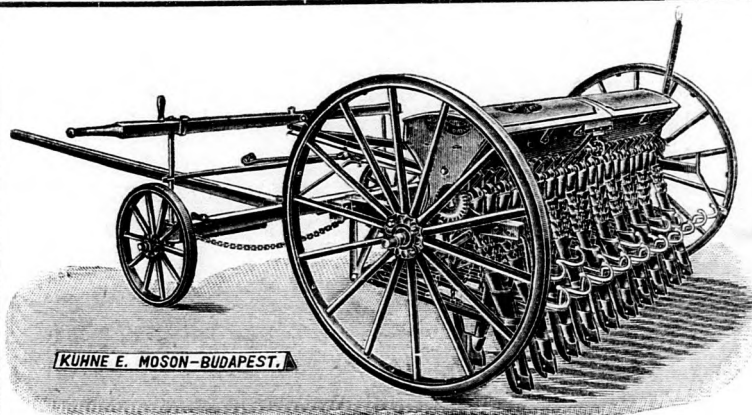
Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzekek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1908. évi mintájú Alfa-Separatorok a jelenkor legtökéletesebb fölözögépei. Nagy és kiváló munkabírás mellett bámulatos könnyen járnak.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban
Budapest, Üllői-ut 25.

KUHNE E. MOSON-BUDAPEST.

Uj! „Econom“ műtrágyaszórók
Burgonyamivelő eszközök
Laass-féle répakapáló-gépek
OSBORNE aratógépek.

Főraktár: Budapest, VI. ker., Váci-körut 57a.

Fiókraktárak: Temesvár, Debreczen.

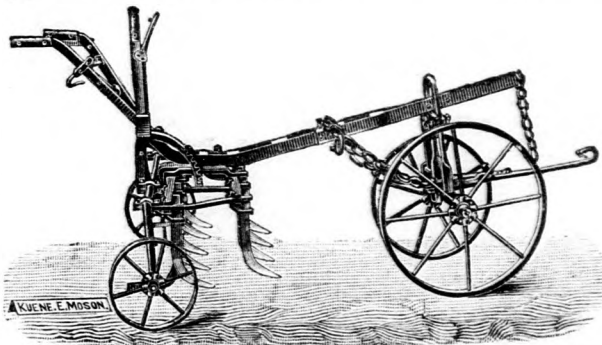
KUHNE E. hazánk legrégibb mezőgazd. gépgyárában **MOSONBAN**

elismert gondos kivitelben készülnek:

Egy- és többvasu aczélekék
Rét- és szántóföld-boronák
Mélyítő és porhanyító eszközök

a tavaszi szántás helyettesítésére.

„MOSONI DRILL“ sorvetőgépek

KUHNE E. MOSON

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét

a budapesti

gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán két sorozatban, nevezetesen július és október hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

**Magyar Általános
Hitelbank**

Áruosztály — Gyapjuárverések
Nádor utca 12. sz.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, phot-(auto)-typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photoithografiallag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.970.240.— kor.
Tartalékok	-----	764.780.18 kor.
	Összesen	2.735.020.16 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90.349.— kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.26 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.831.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.730.60 kor.
1906. évi fölösleg	-----	39.243.65 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle módok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetfelesleg 51 egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi fizetfelesleg közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legtokéletesebb szerkezettel, a legjutányosabb árak mellett szállítanak

John Fowler & Co.

Budapest-Kelenföld

a vasutállomással szemben.

Telefon 42—50.

Telefon 42—50.

39/1908. sz.

Luczfenyő cserkéreg eladás.

A máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság kerületében az 1908—1912. évek alatt tarolás alá kerülő rendes fenyőfavágásokban termelhető lucz-cserkéreg az erdőigazgatóságnál 1908. évi április hó 6-án délelőtt 10 órakor megtartandó III-ik nyilvános árverésen eladatik.

A vágások erdőgondnokságok szerint a következő 3 csoportba soroltattak és bocsájtatnak árverés alá:

I. a körösmezői 3 erdőgondnokságban 5 év alatt termelhető 66,217 métermázsára becsült cserkéreg 42,378 kor. 88 fillér kikiáltási árral;

II. a tiszabogdányi 3 erdőgondnokságban 77,013 métermázsára 50,395 kor. 14 fillérrel;

III. a rahói erdőgondnokságban 13,837 métermázsára 10,792 korona 86 fillér kikiáltási árral.

Árverési és szerződési feltételek a földmívelési miniszterium erdészeti főosztályában, az erdőigazgatóságnál és az illető erdőgondnoknál megtekinthetők s kívánatra a versenyzőknek megküldetnek.

Magy. kir. erdőigazgatóság.